

Nenufar Averr.

Nervus Gal., Avic., Ras., Averr., Hali, Const., Arist. Q. s. acetum, acidum, epileptia, incisio, nucha, oculus, sensus, vinum.

Neutrum Averr., Hali.

Nigredo Gal.

Nocumentum Gal., Hali.

Nodus Avic.

Nomen Gal.: Oportet ut sit sollicitudo tua de esse nominis per illud, in quo fit juvamentum (II° pron. comm. 1); Hali. Q. s. error.

Notum Averr.

Nox Gal.

Nucha Gal., Avic.

Nunc Hali.

Nux Ras.

Nutrimmentum Hipp. Aph. II. 46: eorum quae volenter nutriuntur etc., Gal., Avic., Ras., Averr., Is., Const., Arist. Q. s. augmentum, cibus, desiderium, digestio, humor, piscis, sanguis, stomachus et vinum.

Nutrix Avic., Ras., Arist. Q. s. infans.

O.

Obscuritas Gal., Avic., Const. Q. s. infans.

Obtalmia Avic., Ras., Serap., Arist.

Oblivio Avic., Averr., Serap.

Oculus Hipp. Aph. VI. 41: quibuscunque in febribus etc. 45: attendere oportet medicinam oculorum etc.; Gal. Quando lacrymae fluunt ab oculis, signant fluxum sanguinis ex naribus (III° pronost. comm. 32); Avic. Q. s. albugo, glaucoma, cerebrum, morus, mors, nervus, obtalmia, pupilla, vipera, visus et ungula. — Quaeritur utrum oculi magni sunt meliores quam parvi vel e contrario. Ad quod dico, quod oculus dicitur parvus dupliciter: vel quia est profundus, ideo totus non apparet, et isti sunt meliores quam alii ceteris paribus et quia longius vident et quia melius discernunt. Alio modo dicitur parvus secundum veritatem et isti sunt peiores. Similiter oculi dicuntur magni dupliciter: vel quia eminentes et isti sunt peiores omnibus, vel quia magni secundum veritatem et non eminentes et

isti sunt omnibus meliores ceteris paribus. — Secundo quaeritur qui sunt meliores: vel oculi nigri vel glauci. Ad quod dico quod nigri ceteris paribus sunt meliores, propter quod sciendum quod glaucitas in oculis provenit ex duobus: uno modo ex abundantia luminis in oculo et talis mala est propter disgregationem spirituum visibilium, alio modo causatur ex defectu virtutis propter indigentiam humoris albuginei. — Secundo notandum, quod oculi glauci melius vident de nocte quam oculi nigri, et ratio est, quia de nocte non fit disgregatio spirituum visibilium sicut de die et in ipsis est plus de lumine quam in nigris, ideo melius vident de nocte.

Occultum Gal.

Odor Gal., Avic., Averr., Const., Joh. Heb. Mes., Arist. Quaeritur utrum odoratus fiat per resolutionem a corpore odorabili. Quod non: quia tunc fiet diminutio odorabilis quanto magis odoraretur quod est falsum, quoniam in modico musco patet, quod non fit resolutio, quia durat per longum tempus. Dico quod odor fit per resolutionem fumi a corpore odorabili ut apparet per doctores Galeni (?). Ad objectum dico quod licet non fiat diminutio secundum apparentiam fit tamen secundum veritatem. Si dicatur contra quia tunc sequeretur quod odorabile quanto magis esset resolubile esset magis odorabile, quod falsum est quoniam coctana sunt minoris resolutionis quam poma et tamen sunt majoris odoris et magis odorabilia, dico, quod ad hoc quod aliquid sit odorabile non sufficit quod sit resolubile tantum sed etiam oportet, quod sit siccum proportionabile, quia odor est sicci sicut sapor est humidus; ideo quia coctana sunt magis sicca pomis, ideo sunt magis odorabilia. Si dicatur adhuc contra, quia omnis resolutio fit a calido, ergo ubi non est calidum, non erit resolutio et per consequens nec odor, sed multa sunt frigida, ut camphora, nenufar et rosae, ergo in talibus non fiet odor saltem per viam resolutionis, dico, quod omnis odor fit a calido resolvente scilicet a calido interiori conferente et exteriori excitante et propter hoc omnia odorabilia sunt magis odorabilia in aestate quam in hieme. Cum dicitur: „camphora etc.“, dico quod in camphora sunt partes calidae licet frigidae habeant dominium quod apparet, quia ejus substantia est rara, et istae partes calidae sunt centrales quae excitatae a calore exteriori resolvunt fumum odorem deferentem, et sic dico de rosis et aliis frigidis. Si dicatur contra, quia tunc

sequeretur quod calida in 4° essent magis odorabilia, quod falsum est, piper enim ponitur calidum in 4° et minus odorabile est rosa: dico, quod quando sunt aliqua calidiora ceteris paribus tanto magis odorabilia nisi aliquid prohibeat, videlicet compactitas substantiae sicut in pipere, cujus substantia est densa et compacta prohibens resolutionem fieri.

Oleum Gal., Avic., Ras., Averr., Arist. Q. s. infrigidatio, nervus, permixtio et vulnus. — Nota quod olea diversificantur secundum diversitatem eorum ex quibus conficiuntur et ejusdem sunt virtutis; propter hoc quaedam sunt olea frigida, sicut ea quae conficiuntur ex frigidis ut oleum rosarum, violarum et sic de aliis, quaedam calida, ut laurinum et costinum et sic de aliis, unde per accidens sunt majoris virtutis quam ea ex quibus componuntur; ideo quia sunt magis penetrativa et propter hoc oleum rosarum plus infrigidat quam rosae licet frigiditatem non recipiant nisi a rosis et sic etiam de calidis.

Operatio Gal.: Corpus frigidae complexionis operationes defectas habet necessario (II° af. 21). Propriae signationes significant super fortitudinem virtutum et earum debilitatem sicut quae finiuntur ex earum operationibus (III° pronost. comm. 25); Avic., Averr. Q. s. complexio, aegritudo, membrum, principium, proprietates, signum, virtus et spiritus.

Opium Gal., Avic. Q. s. stupefaciens et tyriaca.

Opilatio Gal., Avic., Averr., Hali, Const., Arist. Q. s. aqua, avellana, dactylus, dulce, febris et putredo. Notandum est quod opilatio est duplex: una intrinseca alia extrinseca. Prima fit quattuor modis, quia quaedam est humoralis et illa est quadruplex, quia vel fit ex humoribus grossis sicut ex melancholia vel viscosis ut de flegmate vel de multis sicut de sanguine vel de colera conjuncta cum sanguine; alia est intrinseca, quae dicitur carnosa et veruca, alia coartatoria ut lapis in vesica, alia attenuatoria, ut in ethicis; alia est extrinseca, est enim multiplex: nam quaedam fit ex frigido condensante et ingrossante humiditates cutis, alia est styptica comprimens partes cutis, ut balneum in aqua styptica, ut aluminosa; alia est a caliditate corrugante, alia fit a re constringente, ut a forti ligatura.

Ordo Gal.

Ordeolum Avic.

Origo Gal., Avic.

Orripilatio Avic.

Os(oris) Gal. Natura inter omnia membra posuit os apprehensivum saporis (II° reg. acut. cap. 29), Avic., Ras., Averr., Arist.

Os(ossis) Gal., Avic., Ras., Averr., Hali, Arist. Q. s. dens, dislocatio, fractura, ligamentum, medulla et fundamentum.

Os stomachi Gal. Cum cor audimus, os stomachi intelligimus; antiqui enim in hoc conveniunt, ut dolorem hujus loci dolorem appellent cordis (VII° af. 63); Avic., Serap. Q. s. acetum, cor, flebotomia, stomachus et vomitus,

Ostrea Gal.

Oscitatio Averr., Const.

Ovum Avic., Ras., Averr., Is., Arist.

Oxyzaccara Hipp. (Canon I^o reg. acut.) Gal., Averr. Q. s. nenupharum.

P.

Palma Gal.

Panis Avic., Averr., Arist. Q. s. evaporatio.

Particulare Gal. In errorem incidunt, qui spretis particularibus universale colligunt (VII° megat. cap. 1). Non est possibile uni homini, si addidit aliquam artium secundum quod oportet, ut addiscat et comprehendat omnia quae sunt in ea ex rebus particularibus (II° reg. acut. comm. 41).

Panniculi Avic.; panniculi sunt corpora de filis nervosis non sensu perceptis texta, quorum spissitudo tenuis existit dilatata, aliorum corporum superficies cooperientia et continentia Canon I. VII f. 1 doct. 5 cap. 1. Q. s. sensus.

Palpebra Gal.

Papaver Gal.

Paralysis Avic., Ras., Constant. Q. s. nervus, spasmus, stupor et yera. Nota quod paralysis quandoque fit per viam derivationis et tunc ut plurimum fit ex flegmate, quia fleuma est humor grossus viscosus opilans et maxime reumatizans, quandoque fit per viam congestionis et sic fit a melancholia.

Paroxysmus Hipp. Aph. part. I. 2: paroxysmis vero cibum subtrahere oportet etc.; 12: paroxysmos et consistentias aegri; IV. 21: quibuscunque paroxysmi fiunt etc.; Gal.: Cibis qui accipitur in inceptione paroxysmorum et in hora status non